

Sabiedrības integrācijas
fonds

PĒTĪJUMS: Latvijas darba devēju izpratne par dažādības vadības priekšrocībām joprojām nav pietiekama

Publicēts: 09.05.2023.

[Jaunami](#)

[#SkatuPunkti](#)

Sabiedrības integrācijas fonds

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Neraugoties uz to, ka atvērtību dažādībai pauž teju visi Latvijas darba devēji, būtiskākos dažādības aspektus iekļaujošu darba vidi veicinošu pasākumu īstenošanā ņem vērā vien 47%. Iemesls – sabiedrībā valdošie stereotipi, kuru pamatā ir zināšanu trūkums par dažādu sabiedrības grupu pārstāvju patiesajām spējām un mijiedarbības iespējām, liecina pētījuma “Dažādības kompass 2022” dati*. Ar mērķi palīdzēt darba devējiem iepazīt dažādību un veicināt izpratni par kvalitatīvas dažādības vadības prakses nozīmīgo lomu jebkuras organizācijas izaugsmē Sabiedrības integrācijas fonds (SIF) uzsāk jau sesto bezmaksas mācību programmu “Skatu Punkti: CIENĀ” un “Skatu Punkti: IEGUVUMI” sezonu.

Gan dažādu līdz šim veikto pētījumu dati, gan arī ekspertu novērojumi liecina, ka Latvijas darba devēji atvērtību dažādībai pauž ļoti atšķirīgi. Kāds pastiprinātu uzmanību pievērš vides pieejamības jautājumiem. Kāds fokusējas uz darbinieku dzimumu, tautību, reliģiju, vecuma u.tml. daudzveidības veicināšanu un vienlīdzīga atalgojuma politikas ieviešanu. Vēl kāds iekārto bērnu rotaļu stūrīšus vai īpašas lūgšanu telpas. Tomēr aizvien populārāka kļūst darbinieku izglītošana par dažādību (t.sk. starpkultūru

komunikāciju) – saskaņā ar pētījuma “Dažādības kompass 2023” datiem to regulāri īsteno 39% darba devēju.

Darba devēju interese par iespējām paplašināt zināšanas dažādības jomā palielinās

Tieši izglītojoši bezmaksas pasākumi ir viena no Latvijas darba devēju biežāk minētajām atbalsta formām, kas tiem ir nepieciešama, lai varētu pilnveidot savas aktivitātes iekļaujošas darba vides izveides jomā. Uz gatavību izmantot šādas mācību iespējas savu darbinieku izpratnes veicināšanai par dažādību, tās priekšrocībām norāda 78% darba devēju, bet vadītāju izglītošanai – 66%.

Šo augsto interesi par dažādības mācībām veicina globalizācijas procesi, kuru ietekmē pasaules sabiedrība kļūst aizvien dažādāka, līdz ar ko darba devēji ir savā ziņā spiesti veidot savas komandas daudzveidīgākas. Vienlaikus jāatzīmē, ka arī izpratne par dažādības vadības priekšrocībām Latvijas korporatīvajā vidē palielinās. Tomēr eksperti norāda, ka šī izpratne joprojām nav pietiekama. Ir salīdzinoši daudz darba devēju, kuri jaunu darbinieku atlasē un esošo novērtēšanā fokusējas nevis uz viņu profesionālajām kompetencēm, bet gan dzimumu, vecumu, etnisko piederību un citiem ar darbu nesaistītiem aspektiem.

☞ “Neraugoties uz to, ka Latvijas darba devēju atvērtība dažādībai palielinās, pētījuma “Dažādības kompass 2023” dati uzskatāmi parāda, ka mūsu ceļā uz iekļaujošas darba vides un sabiedrības izveidi joprojām netrūkst nopietnu izaicinājumu. Cīņa ar aizspriedumiem ir ļoti sarežģīta, uzskatu maiņa ir ilgtermiņa process, kas prasa virkni iesaistošu un izglītojošu pasākumu. Tomēr ir skaidrs, ka katrs vismazākais solis atvērtības veicināšanā ir no svara, arī starptautiskā pieredze iedvesmo pozitīvām pārmaiņām.” norāda SIF sekretariāta direktore Zaiga Pūce.

Viņas skatījumā ļoti nozīmīga loma atvērtas un cieņpilnas attiecībās balstītas sabiedrības izveidē ir zināšanām, kas veicina toleranci un izpratni par sociālās iekļaušanas jautājumiem. Tieši tāpēc, ņemot vērā Latvijas darba devēju gatavību paplašināt savu darbinieku zināšanas dažādības jomā, SIF eksperti ir pilnveidojuši pirms sešiem gadiem uzsāktās dažādības mācības programmas “Skatu Punkti: CIENA” un “Skatu Punkti: IEGUVUMI”, kas izstrādātas ar mērķi palīdzēt devējiem un darba ņēmējiem izprast citādo un apzināties dažādības plašās iespējas. To lielākā vērtība ir iespēja iepazīt dažādību personīgi – “aci pret aci”, kas ir būtisks priekšnoteikums diskriminācijas mazināšanai gan darba vidē, gan sabiedrībā kopumā.

Augstākā līmeņa vadītāju attieksme pret dažādību joprojām ir rezervēta

Vērtējot darba devēju aizvien pieaugošo interesi par dažādības mācībām, Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta (InCSR) vadītāja un dažādības eksperte Dace Helmane norāda uz kādu pozitīvu tendenci. Proti, ja vēl pirms dažiem gadiem šī interese īpaši izteikta bija komersantu vidū, šobrīd tā ir augsta gan privātajā, gan arī publiskajā sektorā.

Iespējas paplašināt savas un savu darbinieku zināšanas dažādības jomā ieinteresēto darba devēju portrets, ko ļauj izveidot pētījuma “Dažādības kompass 2023” dati, liecina, ka mācību iespējas par dažādību, tās pieņemšanu un izmantošanu savā labāk īpaši saistošas šķiet vidēja lieluma uzņēmumiem un iestādēm (vidējais darbinieku skaits 100-199) no Kurzemes. Turklāt būtiski biežāk šāda interese ir vērojama izglītības (92%), izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu (84%), transporta un uzglabāšanas (74%), kā arī vairumtirdzniecības (73%) pārstāvošajās nozarēs.

“Slavenais angļu rakstnieks Oskars Vailds bija pārliecināts – cilvēks nekad nevar būt pārāk izglītotš. Šajā ziņā es viņam varu tikai piekrist, jo jaunas zināšanas ļauj ne tikai paplašināt mūsu redzesloku un iekarot jaunas profesionālās virsotnes. Tas ir arī viens no galvenajiem organizācijas, sabiedrības un arī valsts attīstības dzinējspēkiem. Tāpēc mani nedaudz pārsteidz fakts, ka uz nepieciešamību paplašināt zināšanas dažādības jomā biežāk norāda vidējā, nevis augstākā līmeņa vadītāji. Jo kvalitatīva organizācijas ilgtermiņa attīstība sākas tieši ar augstākās vadības vēlmi izprast un pieņemt dažādību,” uzsver InCSR vadītāja.

Arī šogad mācības programmās “Skatu Punkti: CIENA” un “Skatu Punkti: IEGUVUMI” tiks organizētas visā Latvijā, nodrošinot ikvienam interesentam iespēju iepazīt dažādības daudzpusīgo dabu bez maksas. Tās īsteno SIF sadarbībā ar InCSR un organizācijas attīstības centru “Spring Valley”. Šobrīd tiek komplektētas pirmās mācību grupas programmā “Skatu Punkti: CIENA”. Plašāka informācija: www.skatupunkti.lv

* Pētījums īstenots 2022.gada novembrī un decembrī, aptaujājot tiešsaistē 402 darba devējus no visas Latvijas, kā arī izzinot darba devēju, darba ņēmēju, pretdiskriminācijas ekspertu, diskriminācijai pakļauto sabiedrības grupu pārstāvju u.tml. viedokli 9 fokusa grupās, kas norisinājās neklātienē (online).

Izglītojoši pasākumi par sociālās iekļaušanas un diskriminācijas novēršanas jautājumiem tiek īstenoti Sabiedrības integrācijas fonda īstenotā Eiropas Sociālā fonda projekta "Dažādības veicināšana" (Nr. 9.1.4.4./16/I/001) ietvaros. Finansējums piešķirts no Eiropas Sociālā fonda (85%) un Latvijas valsts budžeta (15%).

[Sociālās saliedētības departaments](#) >

[Dažādības vadības un ilgtspējas nodaļa](#)

Sanita Lāce

Nodaļas
vadītāja

 [+371 29923080](tel:+37129923080)

Autors: Ilze Sarkanābola

<https://www.sif.gov.lv/lv/jaunums/petijums-latvijas-darba-deveju-izpratne-par-dazadibas-vadibas-prieksrocibam-joprojam-nav-pietiekama>